

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ

на ас. д-р Ангел Георгиев Ангелов

За участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „главен асистент“, професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (публични финанси и основи на финансите)“, обнародван в ДВ, бр. 3 от 10.01.2025 г.

СОФИЯ, 2025 г.

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY
FACULTY OF FINANCE AND ACCOUNTING
DEPARTMENT OF FINANCE

ABSTRACTS OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS OF
Assistant Professor Dr. Angel Georgiev Angelov

For participation in the competition for acquiring the academic position „Chief Assistant Professor“, in professional field 3.8. Economics, scientific specialty „Finance, money circulation, credit and insurance (public finance and principles of finance)“, promulgated in State Gazette, Issue 3 of 10.01.2025

SOFIA, 2025

**Група Ж. т.23| Статии и студии, индексирани в други
международни бази данни с научна информация, публикувани
в научни списания**

1. Angelov, A. (2019). Public expenditure on Education in the EU Member States: A cluster analysis. *Economic archive*, Year LXXII, Issue 1, Academic publishing house "Tsenov", Svishtov, pp. 52-64, ISSN: 0323-9004 (print), ISSN: 2367-9301 (online).

Abstract: The object of the study are government policies in the field of education. The scope of the analysis is limited territorially within the EU Member States and temporally in the period from 2001 to 2016 (divided into two sub-periods - 2001-2008 and 2009-2016). The subject of the study is the commitment of the EU Member States to subsidize the sector of education and to prioritize education as an element of the overall policy of their government. The main purpose of the article is to group the EU-28 into clusters in terms of certain common features, to make comparisons between the individual clusters (groups), as well as the countries within each cluster, and to analyze their similarities and differences within certain time frames. The analysis is based on a non-hierarchical clustering procedure. Using the K-means cluster analysis method, the number of clusters was previously determined, with 3 clusters assigned, respectively, countries with high, medium and low priority government spending on education. Grouping of the EU Member States according to their government expenditure on education leads to the conclusion that the dynamics of the selected indicators was relatively constant before and after the global financial crisis (2007-2008). With few exceptions, there are no differences within each cluster as well as among the clusters. At the same time, the clusters tend to converge. Despite the crisis, the EU countries continue to allocate a significant part of their government expenditure to education.

Публични разходи за образование в страните-членки на ЕС: Клъстерен анализ

Резюме: Обект на изследването са държавните политики в областта на образованието. Обхватът на анализа е ограничен териториално в рамките на страните-членки на ЕС и времево в периода от 2001 до 2016 г. (разделен на два подпериода - 2001-2008 г. и 2009-2016 г.). Предмет на изследването е ангажираността на страните-членки на ЕС по финансиране на дейността в сферата на образованието, в т.ч. приоритизирането на самото образование като елемент на общата им държавна политика. Основната цел на статията е да се групират 28-те страни-членки на ЕС в клъстери по отношение на

определени общи черти, да се направи съпоставимост между отделните клъстери (групи), както и между страните във всеки клъстер и да се анализират техните сходства и разлики в определени времеви диапазони. Анализът се основава на нейерархична клъстеризационна процедура. Предварително е определен броят на клъстерите, като са зададени 3 клъстера, съответно, страни с висок, среден и нисък приоритет на публичните инвестиции в сектор „Образование“. Групирането на страните-членки на ЕС според публичните им разходи за образование води до извода, че динамиката на избраните показатели е относително постоянна преди и след глобалната финансова криза (2007-2008 г.). С малки изключения, не се наблюдават различия при формирането на отделните клъстери, както и по отношение на вътреклъстерните различия. Тенденциите са към сближаване между отделните клъстери. Въпреки кризата страните от ЕС продължават да отделят значителна част от държавните си разходи за образование.

2. Angelov, A. (2019). The student internship project – a financial mechanism for creating a sustainable relationship between higher education and the labour market. *Business Management*, Year XXIX, Issue 4, Academic publishing house “Tsenov”, Svishtov, pp. 52-68. ISSN: 0861-6604 (print), ISSN: 2534-8396 (online).

Abstract: The article aims to present the Bulgarian policy in the education sector in search for opportunities to create and maintain a sustainable and effective relationship between the labour market and higher education system. The study draws attention to the effects of a project “Student Practices”, developed and tested in recent years, related to conducting practical training of students. The interim results of this project (phase 1) among students from all professional fields in Bulgaria are assessed, and future prospects are outlined, relating to increasing opportunities for access to higher education, inclusion in practical training and the mechanisms for their financing. The outcomes show that such financial mechanisms contribute the implementation and strengthening the relationship between higher education and the labour market. Active participation in such project activities is taken by students from the fields of higher education and professional fields, which are characterized by a deficit in the labour market. The measures that the state should take in the policy pursued are mainly related to ensuring an adequate distribution of trainees on the market by fields of higher education, vocational fields and majors as well as to restricting admission where necessary in order to reduce this differentiation.

Проект „Студентски практики“ - финансов механизъм за изграждане на устойчива връзка между висшето образование и пазара на труда

Резюме: Статията цели да представи политиката на българската държава в сектор „Образование“ в търсене на възможности за изграждане и поддържане на устойчива и ефективна връзка между пазара на труда и системата на висшето образование. Изследването насочва внимание върху ефектите от разработения и апробиран през годините национален проект за практически обучения на студенти. Оценяват се междинните резултати от този проект (фаза 1) сред студенти от всички професионални направления в България и се очертават бъдещи перспективи, свързани с увеличаване на възможностите за достъп до висше образование, включване в практическо обучение и механизмите за тяхното финансиране. Резултатите показват, че подобни финансови механизми допринасят за създаването и укрепването на връзката между висшето образование и пазара на труда. Активно участие в такива проектни дейности вземат студенти от области на висше образование и професионални направления, които се характеризират с дефицит на пазара на труда. Мерките, които следва да предприеме държавата при водената от нея политика, се свързват най-вече с това да осигурява адекватно на пазара разпределение на обучаващите се по области на висше образование, професионални направления и специалности и да ограничава там, където е нужно, приема, с цел да се намали тази диференциация.

3. Nenkova, P., Angelov, A. (2020). Assessment of the fiscal stances of the Balkan states. *Economic Archive*, Year LXXIII, Issue 4, Academic publishing house “Tsenov”, Svishtov, pp. 14-34. ISSN: 0323-9004 (print), ISSN: 2367-9301 (online).

Abstract: The object of the study is the fiscal policies of 12 Balkan states (Turkey, Bulgaria, Romania, Montenegro, Greece, Croatia, Bosna and Herzegovina, Kosovo, North Macedonia, Slovenia, Albania and Serbia). The subject of the study is the assessment of the effects of the fiscal policy and the analysis of certain quantitative indicators. These indicators are combined into a framework for fiscal monitoring and assessment of the sustainability of each country's public finance. The purpose of the study is to assess the fiscal stance of the selected Balkan states. The first part of the study discusses the importance of fiscal policy and the tools for assessing the effects of this policy. The following sections present and validate a methodological framework for estimating the effects of discretionary measures of Balkan governments over the period 2004-2018. The results show that the fiscal stances of

the Balkan countries have certain similarities over time, especially with regard to the EU member states among them. The other countries, which are not yet members but are potential candidates for accession to the EU, also tried not to deviate significantly from the imposed course of fiscal management set by the European institutions, although during the global economic crisis and the post-crisis years, certain deviations from the planned path of public finance management can be observed. The results show that most Balkan countries (Bulgaria, Greece, Croatia, Romania, Montenegro, and Bosnia and Herzegovina), have pursued mainly restrictive fiscal policies in the period 2005-2018, which is proved by their negative fiscal impulses. Slovenia and Kosovo consistently followed fiscal policies that were both expansionary and restrictive throughout the whole period. Albania, Serbia, North Macedonia and Turkey have pursued predominantly expansionary fiscal policies.

Оценка на фискалната позиция на страните от Балканския регион

Резюме: Обект на изследването са фискалните политики на 12 балкански държави (Турция, България, Румъния, Черна гора, Гърция, Хърватия, Босна и Херцеговина, Косово, Северна Македония, Словения, Албания и Сърбия). Предмет на изследването е оценката на ефектите от фискалната политика и анализа на определени количествени показатели. Тези показатели се оформят като рамка за фискален мониторинг и оценка на устойчивостта на публичните финанси на дадена страна. Целта на изследването е да се оцени фискалната позиция на избраните балкански държави. Първата част на изследването разглежда значението на фискалната политика и инструментариума за оценка на ефектите от тази политика. Следващите раздели представят и валидират методологична рамка за оценка на ефектите от дискреционните мерки на балканските правителства за периода 2004-2018 г. Резултатите показват, че фискалните позиции на балканските страни имат определени прилики във времето, особено що се отнася до страните-членки на ЕС сред тях. Останалите страни, които все още не са членки, но са потенциални кандидати за присъединяване към ЕС, също се опитват да не се отклоняват значително от наложения курс на фискално управление, зададен от европейските институции, въпреки че по време на световната икономическа криза и следкризисните години се наблюдават отклонения от планирания път на управление на публичните финанси. Повечето балкански страни (България, Гърция, Хърватия, Румъния, Черна гора и Босна и Херцеговина) провеждат предимно рестриктивна фискална политика в периода 2005–2018 г. При Словения и Косово е налице поравно разпределение през годините на мерки, които са, от една страна експанзионистични,

и от друга страна, фискални мерки, които са с рестриктивен характер. Албания, Сърбия, Северна Македония и Турция провеждат предимно експанзионистична фискална политика.

4. Angelov, A., Nikolova, V. (2021). The impact of tax burden and tax structure on the economic growth of the Balkan region. *Finance, Accounting and Business Analysis (FABA)*, Volume 3, Issue 1, Public Finance Institute, pp. 31-40. ISSN: 2603-5324 (online).

Abstract: The object of this study is the tax structure in the countries from the Balkan region. The subject of the study is the influence of the tax burden and the tax structure on the economic growth of the Balkan region. The scope of the analysis includes 13 countries (Bulgaria, Romania, Greece, Turkey, Serbia, North Macedonia, Bosnia and Herzegovina, Albania, Kosovo, Croatia, Slovenia, Montenegro and Cyprus). The purpose of the study is to examine how the tax burden and the structure of taxation affect the opportunities for achieving economic growth in the Balkan region. The first section reviews the literature available so far, which analyzes the impact of taxes on economic growth, changes in the tax burden and the mechanisms of influence of the main types of taxes. The second section of the study presents a descriptive analysis of the tax burden, tax structure and economic growth of the countries in the Balkan region. The third part describes the methodological framework of the analysis, and the following two parts present and analyze the results obtained. Linear regression models have been developed and applied. The results of the applied models show that the increase of the tax burden during the period under review and the restructuring of the tax systems have a restraining effect in the search for higher economic growth. The net impact of indirect taxes on economic growth in the Balkans for the period 2005-2018 is positive. This is not the case with the impact of direct taxes, which lead to a slowdown in economic growth. The results explain to a great extent the lower average growth rates of the economies of some of the countries in the Balkan region, such as Greece, Croatia, Slovenia and Cyprus. At the same time, the lower tax burden in Kosovo, North Macedonia and Bulgaria and the higher share of indirect taxes (although there is a significant change in the tax structure in North Macedonia) contribute to higher economic growth in these countries.

Влияние на данъчната тежест и данъчната структура върху икономическия растеж на Балканския регион

Резюме: Обект на изследването е данъчната структура в страните от Балканския регион.

Предмет на изследването е влиянието на данъчната тежест и данъчната структура върху икономическия растеж на Балканския регион. В обхвата на анализа са включени 13 държави (България, Румъния, Гърция, Турция, Сърбия, Северна Македония, Босна и Херцеговина, Албания, Косово, Хърватия, Словения, Черна гора и Кипър). Целта на изследването е да се проучи до каква степен данъчната тежест и структурата на данъчното облагане влияят върху възможностите за постигане на икономически растеж на Балканския регион. В първата част е направен преглед на наличната до момента литература, която анализира влиянието на данъците върху икономическия растеж, промените в данъчната тежест и каналите на влияние на основните видове данъци. Втората част от изследването представя описателен анализ на данъчната тежест, данъчната структура и икономическия растеж на страните от Балканския регион. В третата част е описана методологическата рамка на анализа, а последващите две части представят и анализират получените резултати. Разработени и приложени са линейни регресионни модели. Резултатите от приложените модели показват, че нарастването на данъчната тежест през разглеждания период и преструктурирането на данъчните системи имат възпиращо действие в търсенето на по-висок икономически растеж. Нетното влияние на косвените данъци върху икономическия растеж на Балканите за периода 2005-2018 г. е положително. Не така стои въпросът с влиянието на преките данъци, които водят до забавяне на икономическия растеж. Резултатите обясняват до голяма степен по-ниските средни темпове на растеж на икономиките на някои от страните от Балканския регион като Гърция, Хърватия, Словения и Кипър. В същото време по-ниската данъчна тежест в Косово, Северна Македония и България и по-големият дял на косвените данъци (въпреки че в Северна Македония има значителна промяна в данъчната структура) допринасят за по-висок икономически растеж в тези страни.

5. Николова, В., Ангелов, А. (2023). Имуществени данъци в контекста на индекса за международна данъчна конкурентоспособност. *Недвижими имоти & Бизнес*, Том 7, Брой 2, с. 114-127. ISSN: 2603-2759 (книжно издание), ISSN: 2603-2767- (електронно издание).

Резюме: Обект на изследване са имуществените данъци. Предметът на изследването е облагането с имуществени данъци в страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в контекста на тяхната данъчна конкурентоспособност. Основната цел на статията е да се проследи и анализира данъчната конкурентоспособност на страните-членки на ОИСР, като в същото време се приложат аргументи, както за напредъка, така и за изоставането на разглежданите държави. В първата част от изследването е представен литературен преглед на факторите, които имат отношение към постигането на данъчната конкурентоспособност. За да може дадена държава да бъде по-атрактивна в лицето на инвеститорите, от съществена важност е какво е състоянието на данъчната система, в т.ч. определящи са структурата на приложимите данъци, регламентиранияте данъчни ставки, обхватът и мобилността на данъчната основа, възможностите за ползване на данъчни облекчения, нивото на фискално управление на приложимите данъци и др. Във втората част от изследването е направен анализ на значимостта на имуществените данъци в страните-членки на ОИСР. В следващата част е представена оценка на данъчната конкурентоспособност в страните от ОИСР, като са използвани данни за периода 2018-2022 г. Оценката е направен с помощта на индекса за международна данъчна конкурентоспособност. Резултатите показват, че групата на данъчно най-конкурентоспособните страни включва Естония, Латвия, Нова Зеландия, Швейцария и Чехия. От друга страна, страни-членки на ОИСР и ЕС, като Португалия, Италия и Франция отчитат най-ниска конкурентоспособност през изследвания период. Финалната част от изследването разглежда конкурентоспособността на страните от ОИСР по отношение на имуществените данъци, в т.ч. по-детайлно са представени ефектите на данъка върху недвижимите имоти.

Property taxes in the light of the international tax competitiveness index

Abstract: The object of the study is property taxes. The subject of the study is the taxation of property taxes in the countries of the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) in the context of their tax competitiveness. The main purpose of the article is to trace and analyze the tax competitiveness of the OECD member countries, while

at the same time providing reasons for both the progress and the lagging behind of the countries under consideration. The first part of the study presents a literature review of the factors that are relevant to achieving tax competitiveness. In order for a country to be more attractive to investors, it is essential to know the state of the tax system, including the tax structure, regulated tax rates, the scope and mobility of the tax base, the possibilities for using tax reliefs, the level of fiscal management of applicable taxes, etc. The second part of the study analyzes the significance of property taxes in OECD member countries. The next part presents an assessment of tax competitiveness in OECD countries, using data for the period 2018-2022. The assessment was made using the International Tax Competitiveness Index. The results show that the group of the most tax-competitive countries includes Estonia, Latvia, New Zealand, Switzerland and the Czech Republic. On the other hand, OECD and EU member states, such as Portugal, Italy and France, are characterized by the lowest competitiveness during the period under review. The final part of the study examines the competitiveness of OECD countries in terms of property taxes, including a more detailed analysis of the effects of the real estate tax.

Група 3. т.24| Доклади, публикувани в сборници от научни конференции

1. Ангелов, А. (2020). Реформа в системата на собствените ресурси на бюджета на ЕС. *Четиринадесетата международна научна конференция на младите учени на тема „Икономиката на България и Европейския съюз в дигиталния свят“*. Сборник с доклади. Издателство на ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“, София, с. 140-152. ISBN: 978-954-8590-68-6

Резюме: Докладът има за цел да бъдат разгледани концепциите за реформиране на системата на собствени ресурси в рамките на бюджетния процес в Европейския съюз. Новата многогодишна финансова рамка (МФР) 2021-2027 г. изисква модернизиране на бюджета, диверсифициране на източниците на финансиране и стремеж към по-голяма прозрачност и опростеност в прилаганите процедури. Едно от сериозните предизвикателства за МФР на ЕС 2021-2027 г. е излизането от Общността на един от най-големите нетни вносители в европейския бюджет - Обединеното Кралство. В доклада е разгледана цялостната рамка на системата на собствени ресурси на бюджета на ЕС. Акцент е поставен върху променливостта на елементите на системата на собствени ресурси от зараждането на европейската интеграция до ден днешен, като фокусът е най-вече за периода след 2000 г. Системата на собствените ресурси е необходимо да бъде обвързана в още по-голяма степен с приоритетните за Общността области, с основен фокус върху продължаващата политика по устойчиво развитие, икономически растеж, засилване на конкурентоспособността на европейската икономика, стремеж към осигуряване на повече работни места. По този начин би се получила двустранна връзка помежду им, която да способства за генерирането на стабилен и лесно предсказуем бюджетен ресурс и последващото му насочване към политики, които могат да генерират най-голяма добавена стойност. Една част от предложените нови елементи на системата на собствени ресурси е пряко свързана с политиките на ЕС (напр. предложената и въведена национална вноска на база годишното количество на рециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса). В последната част на доклада са представени и количествените ефекти за бюджета на ЕС от евентуално прилагане на предложената реформа.

Reform of the European Union Budget's System of Own Resources

Abstract: The purpose of the report is to examine the concepts for reforming the own resources system within the budgetary process in the European Union. The new multiannual financial framework (MFF) 2021-2027 requires modernising the budget, diversifying funding sources and striving for greater transparency and simplification in the applied procedures. One of the serious challenges for the MFF 2021-2027 is the withdrawal from the Community of one of the largest net contributors to the EU budget - the United Kingdom. The report examines the overall framework of the own resources system of the EU budget. Emphasis is placed on the variability of the elements of the own resources system from the beginning of European integration to the present day, with the focus mainly on the period after 2000. The system of own resources should be even more closely linked to the priority areas of the Community, with a main emphasis on the policy pursued for sustainable development, economic growth, strengthening the competitiveness of the European economy, providing more jobs. In this way, a bidirectional relationship could be established between them, contributing to the generation of a stable and easily predictable budgetary resource and its subsequent targeting towards policies generating the greatest added value. Some of the proposed new elements of the system of own resources are directly related to EU policies (e.g. the proposed and already implemented national contribution based on the amount of non-recycled plastic packaging waste). The final part of the report also presents the quantitative effects on the EU budget of the possible implementation of the proposed reform.

2. Ангелов, А. (2020). Ефекти от използването на данъчните разходи. *Петнадесета международна научна конференция на младите учени на тема „Икономиката на България и Европейския съюз: Кръгова икономика и корпоративна социална отговорност“*. Сборник с доклади. Издателски комплекс – УНСС, София, с. 155-166. ISBN: 978-619-232-316-5.

Резюме: Изследването анализира един от основните елементи на съвременната фискална политика. Данъчните разходи се формират като неразделна част от данъчните системи в световен мащаб. В първата част от изследването са разгледани някои от основните (същностните) аспекти на данъчните разходи. Основното им предназначение е постигането на определени социални и икономически цели чрез преференциално третиране на данъчните субекти и сектори на икономиката. Очертани са предимствата и недостатъците от използването на данъчни разходи, както и приложимите им форми. Във втората част от доклада са посочени някои от най-често използваните методи за

количествена оценка на данъчните разходи. В последната част на доклада са оценени данъчните разходи. Оформени са няколко групи от страни с оглед тежестта, която имат данъчните разходи за техните бюджети и икономики като цяло. Резултатите от прегледа на ежегодните доклади за данъчните разходи показват значителна диференциация между страните, от една страна, и нарастващо във времето значение на приложимите форми на данъчните разходи, от друга страна. Представени са също така преследваните ефекти чрез прилагането на възможности за данъчни облекчения. В доклада е направена обобщена оценка на данъчните разходи за периода 2007-2017 г. в България, в т.ч. детайлизация по видове данъци, преследвани цели, секторна насоченост, икономически агенти. Обърнато е специално внимание на преосмислянето на необходимостта от съществуването на повечето "неактуални" (или временни) преференции в годините след Глобалната финансова криза, в преследване на процес на фискална консолидация.

Effects of using tax expenditures

Abstract: The study analyzes one of the main elements of modern fiscal policy. Tax expenditures are formed as an integral part of tax systems worldwide. The first part of the study examines some of the main (essential) aspects of tax expenditures. Their main purpose is to achieve certain social and economic goals through preferential treatment of tax entities and sectors of the economy. The advantages and disadvantages of using tax expenditures are outlined, as well as their applicable forms. The second part of the report examines some of the most commonly used methods for quantitative assessment of tax expenditures. The last part of the report assesses tax expenditures. Several groups of countries are formed in view of the burden that tax expenditures have on their budgets and economies as a whole. The results of the review of the annual tax expenditure reports show significant differentiation between countries, on the one hand, and an increasing importance over time of the applicable forms of tax expenditure, on the other hand. The effects pursued by the implementation of tax relief opportunities are also presented. The report also provides a summary assessment of tax expenditure for the period 2007-2017 in Bulgaria, including a specification by type of tax, objectives pursued, sectoral focus and economic agents. Special attention is paid to rethinking the necessity of the existence of most "outdated" (or temporary) preferences in the years following the global financial crisis, in pursuit of a process of fiscal consolidation.

3. Ангелов, А. (2021). Динамика на бюджетните показатели на балканските страни в условията на COVID-19. Шестнадесета международна научна конференция на младите учени на тема „Икономиката на България и Европейския съюз: Предизвикателството COVID-19“. Сборник с доклади. Издателство на ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“, София, с. 118-125. ISBN: 978-619-7622-04-1.

Резюме: Основната цел на доклада е да представи някои от първоначалните фискални мерки, които предприемат правителствата на 12 страни от Балканския регион (Хърватия, Румъния, Северна Македония, Гърция, Словения, България, Босна и Херцеговина, Сърбия, Черна гора, Косово, Турция и Албания) в отговор на пандемията COVID-19. По-голяма част от предложените мерки са насочени в подкрепа на икономически сектори, в които е налице спад в икономическата активност, свиване на оборотите спрямо предходни отчетни периоди, както и отрасли, които по решение на властите са с преустановена дейност, или за които пазарът се свива в значителна степен. По-конкретно, част от мерките на правителствата предвиждат прилагането на различни видове данъчни облекчения, като освобождаване на плащане на непреки данъци върху вноса на медицински лекарства и изделия в подкрепа на противоепидемичните мерки, в т.ч. ваксини (Босна и Херцеговина, България, Турция), както и намаляване на данъчните ставки на основни данъци като ДДС. Част от пакетите от фискални мерки преминават и през разходната страна на държавните бюджети в търсене на директно субсидиране и предоставяне на безвъзмездни средства (Босна и Херцеговина, Сърбия), предоставяне на държавни/общински гаранции (Словения, Албания, Северна Македония) или краткосрочни преференциални заеми за осигуряване на оборотни средства (Хърватия, България) и подкрепа на определени пазарни участници. Всички тези мерки имат непосредствен ефект върху изпълнението на държавните бюджети на балканските страни. Поради тази причина в доклада са проследени първоначалните ефекти върху основните бюджетни индикатори. Анализът засяга първите 11 месеца на 2020 г., като се прави сравнение със стойностите на показателите за същите месеци на предходната година.

Dynamics of the budget indicators of the Balkan countries in the time of COVID-19 pandemic

Abstract: The main purpose of the report is to present some of the initial fiscal measures taken by the governments of 12 countries in the Balkan region (Croatia, Romania, North

Macedonia, Greece, Slovenia, Bulgaria, Bosnia and Herzegovina, Serbia, Montenegro, Kosovo, Turkey and Albania) in response to the COVID-19 pandemic. Most of the proposed measures are aimed at supporting economic sectors in which there is a decline in economic activity, a contraction in turnover compared to previous reporting periods, as well as industries that, by decision of the authorities, have suspended operations or for which the market is contracting significantly. Specifically, some of the government measures predict the implementation of various types of tax relief, such as exemption from payment of indirect taxes on the import of medical devices and medicines in support of anti-epidemic measures, incl. vaccines (Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Turkey), as well as a reduction in tax rates on basic taxes such as VAT. Some of the fiscal measures packages also affect the expenditure side of the government budgets through direct subsidies and grants (Bosnia and Herzegovina, Serbia), provision of state/municipal guarantees (Slovenia, Albania, North Macedonia) or short-term preferential loans to provide working capital (Croatia, Bulgaria) and support for certain market participants. All these measures have an immediate effect on the implementation of the government budgets of the Balkan countries. For this reason, the report traces the initial effects on the main budget indicators. The analysis includes the first 11 months of 2020, comparing the values of the indicators for the same months of the previous year.

4. Nenkova, P., Nikolova, V., Angelov, A. (2022). Assessing government involvement in the Balkan countries' economies. *7th International Scientific ERAZ Conference – ERAZ 2021 – Conference Proceedings: Knowledge Based Sustainable Development. Association of Economists and Managers of the Balkans (UdekoM Balkan), Belgrade, pp. 85-91. ISBN 978-86-80194-46-2, ISSN 2683-5568.*

Abstract: The study focuses on the degree of involvement of national governments in the economies of 11 countries in the Balkan region (Albania, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Turkey, Serbia, North Macedonia, Greece, Croatia, Romania, Montenegro and Slovenia). The first part of the report provides a brief literature review on the degree of government intervention in the management of national economies. The second part describes the methodology of the analysis. A clustering procedure is applied, through which the studied countries are divided into three clusters (countries with a high degree of government involvement (cluster 1), countries with a moderate degree of government involvement (cluster 2) and countries with a low degree of government involvement (cluster 3)). The assessment is made using data on revenue and expenditure (% of GDP) for the period 2004-

2019, with the emphasis on 2004, 2009 and 2019. The third part of the report contains the results obtained and their interpretation. Greece, Slovenia and Croatia are the countries with a significant degree of government intervention in the economy and in 2004, 2009 and 2019 they fall into the first cluster. The countries from the first cluster significantly increase the cluster center in 2019 compared to 2009 in terms of budget revenues and at the same time the direct government activity through the expenditure side of the budget declines. Bulgaria, in all three analyzed years, falls into the cluster with countries characterized by a moderate degree of government intervention in the economy. In the second cluster there is a decline in the redistributive policy through the revenue side of the budget at the beginning of the global financial crisis compared to 2004, while in 2019 there is a significant participation of the governments of the countries from this cluster in their economies. The countries in the cluster 3 show a gradual increase in the values of the analyzed indicators towards the end of the research period, largely due to the inclusion of countries which had a significantly higher level of government involvement and gradually moved into the cluster of a lower degree of government involvement. During the global financial crisis, the differences between the countries falling into the first cluster and the countries included in the other two clusters increased, while in 2019 the similarity between the three clusters increased. The analysis is complemented by an assessment of the impact of the individual clusters on the economic development of these countries. The data show that the countries with the highest average rate of real economic growth (Turkey, Romania and Albania) are countries that in 2019 belong to the cluster with a lower level of state participation in the economy. On the other hand, Greece, Slovenia and Croatia, characterized by the lowest rate of economic growth, are actually the three "permanent representatives" of the cluster, which includes the Balkan countries with a high degree of state participation in the economy.

Оценка на степента на държавно участие в икономиките на балканските страни

Резюме: Изследването се фокусира върху степента на ангажираност на националните правителства в икономиките на 11 държави от Балканския регион (Албания, Босна и Херцеговина, България, Турция, Сърбия, Северна Македония, Гърция, Хърватия, Румъния, Черна гора, Словения). В първата част от доклада е направен кратък литературен преглед относно степента на държавна интервенция при управлението на националните икономики. Втората част съдържа описание на методологията на анализа. Приложена е клъстеризационна процедура, чрез която изследваните страни се разделят в три клъстера (страни с висока степен на държавно участие (клъстер 1),

страни с умерена степен на държавно участие (кълъстер 2) и страни с ниска степен на държавно участие (кълъстер 3)). Оценката се прави с използване на данни за приходите и разходите (% от БВП) за периода 2004-2019 г., като акцентът е върху 2004, 2009 и 2019 г. Третата част от доклада съдържа получените резултати и тяхната интерпретация. Гърция, Словения и Хърватия са страните със значителна степен на намеса на държавата в икономиката и през 2004, 2009 и 2019 г. попадат в първия кълъстер. Страните от първия кълъстер значително повишават кълъстерния център през 2019 г. спрямо 2009 г. по отношение на бюджетните приходи и едновременно с това се намалява пряката дейност на държавата през разходната страна на бюджетите. България и през трите анализирани години попада в кълъстера със страни, характеризиращи се с умерена степен на държавна намеса в икономиката. Във втория кълъстер е налице спад на преразпределителната политика през приходната страна на бюджета в началото на глобалната финансова криза спрямо 2004 г., докато през 2019 г. е налице значително участие на правителствата на държавите от този кълъстер в икономиките им. Държавите в кълъстер 3 показват постепенно нарастване на стойностите на анализирани индикатори към края на изследвания период, до голяма степен поради включването на страни, които са имали значително по-високо ниво на държавно участие и постепенно са преминали в кълъстера на по-ниска степен на участие на правителството. По време на глобалната финансова криза разликите между страните, попадащи в първия и страните, попадащи в другите два кълъстера, нарастват, докато през 2019 г. сходството между трите кълъстера се увеличава. Анализът е допълнен от оценка на влиянието на отделните кълъстери върху икономическото развитие на тези страни. Данните показват, че страните с най-висок среден темп на реален икономически растеж (Турция, Румъния и Албания), са държави, които през 2019 г. принадлежат към кълъстера с по-ниска степен на държавно участие в икономиката. От друга страна, Гърция, Словения и Хърватия, характеризиращи се с най-нисък темп на икономически растеж, всъщност са трите „постоянни представители“ на кълъстера, включващ балкански страни с висока степен на държавно участие в икономиката.

5. Ангелов, А. (2023). Финансова автономност на общините от Северозападния район на планиране в условията на COVID-19. Предизвикателства пред финансите и стопанската отчетност в условията на множествени кризи. Сборник с доклади". Академично издателство „Ценов“, Свищов, с. 90-96. ISBN:

Резюме: Обект на изследването е финансовата автономност на общините в България, а предмет на изследването – анализ на динамиката на тази независимост в рамките на общините в Северозападния район на планиране в условията на пандемията COVID-19. Целта на изследването е да се установи доколко общините в Северозападна България успяват да бъдат независими при управлението на своите бюджети и дали пандемията има негативно отражение върху тяхната финансова автономност. В началото на доклада е разгледана финансовата автономност като елемент на процеса на фискална децентрализация. Очертани са двете основни направления на фискалната децентрализация (приходна и разходна децентрализация) и тяхната връзка с финансовата независимост на българските общини. Втората част от доклада съдържа анализ на динамиката на финансовата автономност на 51 от общо 265 общини в Република България. Оценката е направена за периода от 2018 до 2022 г. Използвани са годишни данни на Министерство на финансите за дела на собствените приходи на общините от общите им бюджетни постъпления и за степента на покритие на разходите за местни дейности със собствени приходи. Резултатите показват, че макар процесът на фискална децентрализация в България да е стартирал преди около 20 години, общините продължават да са силно зависими от трансферите на централната власт. Това е особено характерно за общините от Северозападна България, които се характеризират с изключително ниска степен на финансова автономност, измерена чрез дела на собствените приходи в общите общински бюджетни постъпления. През 2018 г. и през 2022 г. нито една от общините в анализирания район на планиране не може да постигне степен на финансова самостоятелност над средната стойност за България. Община Плевен е единствената община, която в периода 2019-2021 г. регистрира финансова автономност над средното равнище за страната. Силната финансова зависимост на българските общини се дължи и на начина, по който са разпределени разходните отговорности. Българските общини изпитват затруднения да покрият дейностите с предимно местен характер. Средните стойности за страната на показателя показват, че покритието е малко над 80 % и е относително балансирано дори в условията на пандемията, докато в Северозападния район средните стойности не надвишават 60 %.

Financial autonomy of the municipalities of the Northwestern Bulgaria in the conditions of COVID-19

Abstract: The object of the study is the financial autonomy of municipalities in Bulgaria, and the subject is an analysis of the dynamics of this independence within the municipalities in the Northwestern Region in the context of the COVID-19 pandemic. The purpose of the report is to establish to what extent municipalities in Northwestern Bulgaria manage to be independent in managing their budgets and whether the pandemic has a negative impact on their financial autonomy. At the beginning of the study, financial autonomy is examined as an element of the fiscal decentralization process. The two main directions of fiscal decentralization (revenue and expenditure decentralization) and their relationship with the financial independence of Bulgarian municipalities are outlined. The second part of the report contains an analysis of the dynamics of financial autonomy of 51 out of 265 municipalities in the Republic of Bulgaria. The assessment is made for the period from 2018 to 2022. Annual data from the Ministry of Finance is used on the share of municipalities' own revenues in their total budget revenues and on the degree of coverage of local activity costs with own revenues. The results show that although the process of fiscal decentralization in Bulgaria started about 20 years ago, municipalities continue to be highly dependent on central government transfers. This is especially a feature of municipalities in Northwestern Bulgaria, which are characterized by an extremely low degree of financial autonomy, measured by the share of own revenues in total municipal budget revenues. In 2018 and 2022, none of the municipalities in the analyzed planning region could achieve a degree of financial autonomy above the average for Bulgaria. Pleven Municipality is the only one that registered financial autonomy above the average level for the country in the period 2019-2021. The strong financial dependence of Bulgarian municipalities is also due to the way in which expenditure responsibilities are distributed. Bulgarian municipalities are experiencing difficulties in covering their local activities. The average values for the country of the indicator show that the coverage is slightly above 80% and is relatively balanced even in the conditions of the pandemic, while in the Northwestern region the average values do not exceed 60%.

Група 3. т.25| Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, индексирани в международни бази данни с научна информация

1. Nikolova, V., Angelov, A. (2021). Effects of the COVID-19 pandemic on selected debt indicators in some Balkan countries. *Экономика, управление, право: актуальные вопросы и векторы развития: сборник статей VI Международной научно-практической конференции, Петрозаводске, Российская Федерация. Международный центр научного партнерства „Новая наука“, pp. 28-34. ISBN: 978-5-00174-226-5*

Abstract: The main purpose of the study is to review the effects of the COVID-19 pandemic on public debt management. The study covers five Balkan countries that are also EU member states (Bulgaria, Slovenia, Romania, Greece and Croatia). The subject are some debt indicators for measuring the sustainability of public finances. The research used quarterly data for the period from the 4th quarter of 2019 (the last pre-pandemic year) to the end of the third quarter of 2020 (the first pandemic year). The data for the study period show significant differences in the debt burden between the Balkan countries, including important differences in the change in the indicators themselves (for the same period). The general trend is that for all countries included in the study, an increase in the share of consolidated public debt in GDP is observed. It should be noted that the increase in this indicator is due not only to the increased amount of consolidated government debt, but also to a decline in the levels of the national economies (measured by GDP). Substantial differences are also observed in terms of the burden of interest payments for servicing the government debt in individual countries. Unlike the other EU and Eurozone member states, those positioned within the Balkan region are characterized by a much larger share of long-term debt in the total structure of debt obligations. This difference increases towards the end of the third quarter of 2020.

Ефекти от пандемията COVID-19 върху избрани дългови индикатори в някои от балканските страни

Резюме: Основната цел на изследването е да се направи преглед на ефектите от пандемията от COVID-19 върху управлението на публичния дълг. Обект на изследването са пет балкански държави, които са и членки на ЕС (България, Словения, Румъния, Гърция и Хърватия). Предмет на изследването са избрани дългови

индикатори, които способстват за измерване на устойчивостта на публичните финанси. В изследването са използвани тримесечни данни за периода от 4-то тримесечие на 2019 г. (последната предпандемична година) до края на третото тримесечие на 2020 г. (първата пандемична година). Данните за периода на изследването показват значителни разлики в дълговата тежест между балканските страни, вкл. значителни различия в изменението на самите показатели (за същия период). Общата тенденция е, че за всички изследвани страни се наблюдава нарастване на дела на консолидирания държавен дълг в БВП. Следва да се отбележи, че повишението на този показател се дължи не само на увеличаване на размера на консолидирания държавен дълг, но и на отчетен спад в нивата на националните икономики (измерени чрез БВП). Съществени разлики се наблюдават и по отношение на тежестта на лихвените плащания по обслужването на държавния дълг в отделните страни. За разлика от останалите страни-членки на ЕС и Евронзоната, позиционираните в Балканския регион се характеризират с много по-голям дял на дългосрочния дълг в общата структура на дълговите задължения. Тази разлика се увеличава към края на третото тримесечие на 2020 г.

2. Nikolova, V., Angelov, A. (2021). Causality between government expenditure and economic growth in Bulgaria, Romania, Slovenia, Croatia and Greece. *Economic and Social Development (Book of Proceedings), 68th International Scientific Conference on Economic and Social Development, Aveiro, Portugal, pp. 270-278. ISSN: 1849-7535.*

Abstract: The present study focuses on the analysis of the relationship between government expenditure and economic growth. The object of the research are five Balkan countries (Bulgaria, Romania, Slovenia, Croatia and Greece). The first part of the study contains a literature review on the topic of the relationship between government expenditure management and the achievement of economic growth. The second part describes in detail the methodology of the analysis and the data used. The study covers the period from the first quarter of 2000 to the third quarter of 2020. The third part presents results of the analysis. On the one hand, the presence of a long-term cointegration relationship is examined with the Johansen test, which leads to the conclusion that such a link exists in all analyzed countries. On the other hand, the study tests the causal relationship between expenditure and growth in the short term, using the Granger causality test. The results confirm a unidirectional causal relationship from economic growth to government expenditure. Only in Greece no such causality is observed. In Croatia, causality is bidirectional, i.e. not only does growth affect

government expenditure, but expenditure itself is also a factor influencing the size of the national economy. The study emphasizes the need to seek a different approach to public finance management that would contribute to a higher rate of economic growth in these Balkan countries.

Причинно-следствена връзка между публичните разходи и икономическия растеж в България, Румъния, Словения, Хърватия и Гърция

Резюме: Настоящото изследване се фокусира върху анализа на връзката между публичните разходи и икономическия растеж. Обект на изследването са пет балкански страни (България, Румъния, Словения, Хърватия и Гърция). Първата част на изследването съдържа литературен преглед по темата за връзката между управлението на публичните разходи и постигането на икономически растеж. Втората част описва подробно методологията на анализа и използваните данни. Изследването обхваща периода от първото тримесечие на 2000 г. до третото тримесечие на 2020 г. Третата част представя резултатите от анализа. От една страна, наличието на дългосрочна коинтеграционна връзка се изследва с теста на Йохансен, което води до извода, че такава връзка съществува във всички анализирани страни. От друга страна, изследването тества причинно-следствената връзка между разходите и растежа в краткосрочен план, като използва теста на Грейнджър. Резултатите потвърждават еднопосочна причинно-следствена връзка от икономическия растеж към публичните разходи. Само в Гърция не се наблюдава такава причинно-следствена връзка. В Хърватия причинно-следствената връзка е двупосочна, т.е. не само растежът влияе върху публичните разходи, но самите разходи също са фактор, влияещ върху размера на националната икономика. Изследването подчертава необходимостта от търсене на различен подход към управлението на публичните финанси, който да допринесе за по-висок темп на икономически растеж в тези балкански страни.

3. Николова, В., Ангелов, А. (2022). Регионално социално-икономическо развитие на Европейския съюз в условията на COVID-19. *Икономика и икономическа теория: проблеми и взаимодействия. Сборник с доклади от юбилейна научна конференция по случай 85 години катедра „Обща икономическа теория“*. Издателство „Наука и икономика“, Варна, с. 351-359. ISBN: 978-954-21-1133-7.

Резюме: Изследването представя първоначалните ефекти от кризата с COVID-19 върху регионите на ЕС, посредством анализирането на съвкупност от селектирани социално-

икономически индикатори. Тези индикатори имат пряко и косвено отношение към съвкупното производство, безработицата и заетостта, както и редица други социални и образователни рискове и предизвикателства. Анализът е проведен посредством утвърдената статистическа класификация на европейските региони NUTS 2 (242 региона). Сред тях са и шестте български региона – Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен, Южен централен и Югозападен регион. Пандемията изправя пред сериозно предизвикателство безпрепятственото осъществяване на стопанската дейност в регионите от ЕС. Първоначалните ефекти от пандемията резултат в предимно негативно въздействие върху анализиранияте социално-икономически индикатори. Ефектите от кризата намират израз в нарастване на безработицата, значителен спад в БДС, БВП на човек от населението и коефициента на заетост, а също така и в задълбочаване на различията между част от регионите. Резултатите от направения анализ показват, че в най-голяма степен на ниво ЕС са засегнати регионите в страни, разположени по Средиземноморието (Франция, Италия, Гърция, Хърватия, Португалия, Испания, Кипър, Малта). Също така, част от регионите в Германия са негативно повлияни от пандемията и преди всичко устойчивостта на техния пазар на труда. В периода 2019-2020 г. около 35-36 % от европейските региони регистрират по-висока безработица от средната за регионите в ЕС. Сравнително по-добре се представят регионите, които са позиционирани в Ирландия, Люксембург, Литва, Дания и България. Въпреки това, 5 от 6-те български региона продължават да са най-слабо развитите в ЕС. От икономическите дейности най-силно са засегнати тези дейности, които са свързани с култура, спорт, развлечения, търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство, преработваща промишленост и строителство. На другия полюс са икономически сфери на дейност, като операции с недвижими имоти, държавно управление, образование, създаване и разпространение на ИТ продукти, селско, горско и рибно стопанство и др. Дейностите, предлагани от финансовия сектор, също могат да бъдат причислени към тези, които са засегнати в по-малка степен.

Socio-Economic Development of European Union Regions in The Time of Covid-19

Abstract: The study presents the initial effects of the COVID-19 crisis on EU regions by analyzing a set of selected socio-economic indicators. These indicators have a direct and indirect relationship to aggregate output, unemployment and employment, as well as a number of other social and educational risks and challenges. The analysis is conducted using

the established statistical classification of European regions NUTS 2 (242 regions), including the six Bulgarian regions - Northwestern, Northcentral, Northeastern, Southeastern, Southcentral and Southwestern. The pandemic poses a serious challenge to the smooth implementation of economic activity in EU regions. The initial effects of the pandemic resulted in a predominantly negative impact on the analyzed socio-economic indicators. The effects of the crisis are expressed in an increase in unemployment, a significant decline in GVA, GDP per capita and the employment rate, as well as in a deepening of the differences between some regions. The results of the analysis show that the regions in countries located along the Mediterranean (France, Italy, Greece, Croatia, Portugal, Spain, Cyprus and Malta) are the most affected at the EU level. Also, some regions in Germany have been negatively influenced by the pandemic and the previously high resilience of their labour market. In the period 2019-2020, about 35-36% of the European regions registered higher unemployment than the average for regions in the EU. The regions located in Ireland, Luxembourg, Lithuania, Denmark and Bulgaria performed relatively better. However, Bulgarian regions (with the exception of the Southwestern) continue to be the least developed in the EU. Of the economic activities, most affected are those related to culture, sports, entertainment, trade, transport, hotels and restaurants, manufacturing and construction. At the other extreme are economic spheres of activity, such as real estate operations, government, education, creation and distribution of IT products, agriculture, forestry and fisheries, etc. The activities offered by the financial sector can also be attributed to those that are affected to a lesser extent.

4. Ангелов, А., Николова, В. (2023). Функционално предназначение на социалните трансфери в страните-членки на ЕС. *Трудът и социалната защита в условията на глобални обществени, икономически и социални промени*". Сборник с доклади от Юбилейна научна конференция". Издателски комплекс – УНСС, София, с. 350-363. ISBN: 978-619-232-731-6.

Резюме: Съвременната държава и провежданата от нея фискална политика включва редица инструменти, чрез които правителствата да могат да се намесват и да се справят с появилите се социални предизвикателства. Един от най-важните инструменти, това са трансферите със социално предназначение. Целта на изследването е да се анализира значимостта на социалните трансфери и да се разгледа тяхното функционално предназначение в рамките на страните-членки на ЕС. Периодът на анализ обхваща годините от глобалната финансова криза до началото на

COVID-19 пандемията, като включва и последващи ефекти от трансферите върху социално-икономическото развитие на страните-членки. Резултатите показват, че приложимите на национално ниво социални трансфери способстват за справяне в определена степен с не малка част от формиралите се във времето социални провали. Постепенно намалява през делът на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване и делът на безработните лица. След 2009 г. до 2016 г. влиянието на социалните трансфери върху степента на нивата на бедността в страните-членки на ЕС постепенно отслабва, но след 2016 г. е налице поетапно повишаване на значимостта им. От 2015 г. до 2021 г. делът на населението (средно за ЕС), което е обект на тежки материални и социални лишения намалява от 9,7 % на 6,3 %. Подобрения в този показател са налице дори в страни, където индикаторът регистрира най-високи стойности, като Румъния, България и Унгария. От 2013 г. постепенно намалява и делът на населението в страните-членки на ЕС, което декларира незадоволеност от гледна точка на предоставените здравни грижи. След 2010 г. се увеличава общият коефициент на заместване на дохода (с пенсионни плащания), като след 2014 г. е относително постоянна величина, като продължава да се наблюдава сериозна диференциация между отделните страни в ЕС. За последните 10 години (с изкл. на 2020 г.) постоянно се увеличава делът на децата под 3-годишна възраст, които получават грижи в обществени детски заведения. Въпреки това и по този показател се наблюдава хетерогенност, като през 2020 г. в Дания и Нидерландия над две трети от децата получават такива грижи, докато в Чехия, Словакия и Румъния този дял е под една десета. Осезаем ефект от социалните трансфери се отчита и по отношение на подходящото неравенство. За 2021 г. на ниво ЕС стойността на коефициента на Джини, измерващ неравенството в разпределението на доходите, е около 52,2, но след предоставянето на трансфери (вкл. пенсии) намалява до 30,1. Доста по-силен ефект имат социалните трансфери в Швеция, Франция, Нидерландия и по-слаб ефект е отчетен в Латвия, Малта, България, Естония, Литва.

Functional purpose of social transfers in European Union countries

Abstract: The modern state and its fiscal policy include a number of instruments through which governments can intervene and deal with emerging social challenges. One of the most important instruments is social transfers. The aim of the study is to analyze the significance of social transfers and to examine their functional purpose within the EU member states. The period of analysis covers the years from the global financial crisis to the beginning of the

COVID-19 pandemic, and also includes the subsequent effects of the transfers on the socio-economic development of the member states. The results show that the social transfers applicable at the national level contribute to a certain extent to dealing with a significant part of the social failures that have developed over time. The share of people at risk of poverty and social exclusion and the share of unemployed people are gradually decreasing. The impact of social transfers on the level of poverty rates in EU Member States gradually weakened from 2009 to 2016, but after 2016 there was a gradual increase in their importance. From 2015 to 2021, the share of the population (EU average) subject to severe material and social deprivation decreased from 9.7% to 6.3%. Improvements in this indicator are present even in countries where the indicator registers the highest values, such as Romania, Bulgaria and Hungary. Since 2013, the share of the population in EU Member States declaring dissatisfaction with the healthcare provided has also gradually decreased. After 2010, the total income replacement rate (with pension payments) increased, and after 2014 it was relatively constant, with significant differentiation between individual EU countries. For the past 10 years (excluding 2020), the share of children under 3 years of age receiving care in public childcare facilities has been steadily increasing. However, heterogeneity is also observed in this indicator, with over two-thirds of children receiving such care in Denmark and the Netherlands in 2020, while in the Czech Republic, Slovakia and Romania this share is less than one-tenth. A tangible effect of social transfers is also noticed in terms of income inequality. For 2021, at the EU level, the value of the Gini coefficient, measuring inequality in income distribution, is around 52.2, but after the provision of transfers (including pensions) it decreases to 30.1. Social transfers have a much stronger effect in Sweden, France, and the Netherlands, and a weaker effect has been reported in Latvia, Malta, Bulgaria, Estonia, and Lithuania.

5. Ангелов, А. (2024). Национални планове за възстановяване и устойчивост – цели, приоритети и изпълнение. *Икономиката на България и Европейския съюз: инфлация, фискална консолидация и устойчиво развитие: Осемнадесета международна научна конференция на младите учени: Сборник с доклади. Издателски комплекс – УНСС, София, с. 177-188. ISBN: 978-619-232-825-2.*

Резюме: Обект на изследването е одобреният временен инструмент на ЕС за възстановяване на европейските икономики от негативните последиците от COVID-19 пандемията (NextGenerationEU, в т.ч. Механизма за възстановяване и устойчивост). Предмет на изследването е анализът на значимостта на националните планове за

възстановяване и устойчивост. Целта на изследването е да се изведат на преден план основните цели и приоритети, които се оформят като част от водената политика, както и да се анализират настоящите резултати от приложените национални планове за възстановяване и устойчивост. В първата част от изследването е обърнато внимание на структурата на планирания бюджетен ресурс, заложен в анализирания механизъм. Очертани са приоритетните области, както и предприетите мерки на национално ниво. Направен е преглед на първичния принос на планираните разходи по приоритетни политики. Втората част от изследването представя текущите резултати към края на третото тримесечие на 2023 г. Акцент е поставен върху най-значимите планирани дейности и степента на тяхното изпълнение по шестте стълба на Механизма за възстановяване и устойчивост. Резултатите на първо време са сравнително позитивни, макар да е необходимо при някои от страните-членки (в т.ч. и България) да се засили интензивността на прилагане на предвидените мерки. Към края на третото тримесечие на 2023 г. все още има страни-членки на ЕС, които не са получили никаква част от планираната безвъзмездна финансова помощ.

National Recovery and Resilience Plans – Purposes, Priorities and Results

Abstract: The object of the study is the approved temporary EU instrument for the recovery of European economies from the negative consequences of the COVID-19 pandemic (NextGenerationEU, including the Recovery and Resilience Facility). The subject of the research is the analysis of the significance of national recovery and resilience plans (RRP). The purpose of the study is to highlight the main objectives and priorities that are being outlined as part of the policy pursued, as well as to analyze the current results of the implemented national recovery and resilience plans. The first part of the research focuses on the structure of the planned budget resource set out in the analyzed mechanism. The priority areas are outlined, as well as the measures taken at the national level. An overview of the initial contribution of the planned expenditures under priority policies is provided. The second part of the study presents the current results as of the end of the third quarter of 2023. Emphasis is placed on the most significant planned activities and the degree of their implementation under the six pillars of the Recovery and Resilience Facility. The initial results are relatively positive, although it is necessary for some member states (including Bulgaria) to intensify the implementation of the planned measures. By the end of the third quarter of 2023, there are still EU member states that have not received any part of the planned grants.